

Запорізька гімназія № 41
Запорізької міської ради

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
початкової та базової загальної середньої освіти
Запорізької гімназії № 41
Запорізької міської ради

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради гімназії
Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Голова педагогічної ради: Тетяна БОБРУЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директорка гімназії

Тетяна БОБРУЛЬ

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом №84 р від 29.08.2025 р.

Зміст освітньої програми

1. Пояснювальна записка.....	2
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	4
3. Загальний обсяг навчального навантаження	5
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями	10
5. Опис інструментарію оцінювання.....	14
6. Перелік варіантів типових навчальних планів, програм та модельних навчальних програм.....	21
7. Форми організації освітнього процесу та методи навчання	29
8. Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі	32

Додаток

Навчальний план (відповідно до освітніх галузей) для 1-4 кл., 5-8 кл., 9 кл. на 2025/2026 н.р.

1. Пояснювальна записка

Запорізька гімназія № 41 Запорізької міської ради Запорізької області знаходиться в комунальній власності, є юридичною особою, має печатку.

Розташована за адресою: м. Запоріжжя, вул. Миру, 6, 69019

Директор: БОБРУЛЬ Тетяна

Свідоцтво про атестацію: від 22.01.2014р. № 035188

Реквізити: код ЄДРПОУ 26292945

Засновником освітнього закладу є Запорізька міська рада

Запорізька гімназія № 41 Запорізької міської ради згідно статуту, затвердженого наказом департаменту освіти і науки Запорізької міської ради від 31.08.2022 № 351-р, це заклад загальної середньої освіти, якій реалізує освітні програми на двох рівнях повної середньої освіти (початкова і базова середня) та за різними видами освіти.

Освітня програма розроблена відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших нормативно-правових документів, що регламентують роботу закладу освіти.

Запорізька гімназія № 41 у відповідності до ліцензії на провадження освітньої діяльності, яка видана згідно з Розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 15.03.2023 № 6-л, впроваджує освітню діяльність за складником системи освіти – повна загальна середня освіта; за рівнями освіти: початкова освіта, базова загальна середня освіта.

Головною метою освітнього закладу є надання якісних освітніх послуг, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, яка має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля.

Основним завданням освітнього закладу є:

- створення безпечного освітнього середовища з урахуванням безпекової ситуації, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;
- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням умов воєнного стану, наявності освітніх втрат, розривів тощо. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування у здобувачів освіти бажання й уміння вчитися, виховання потреби й здатності до навчання впродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;

- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної та соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної й практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору та оволодіння майбутньою професією;
- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самого себе;
- запровадження в закладі освіти інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання в умовах воєнного стану та визначених форм організації освітнього процесу: очна (із змішаним режимом), з використанням дистанційних технологій;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Пріоритетними є такі напрями освітньої діяльності:

- впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти;
- організація освітнього процесу довготривалого навчання з використанням дистанційних технологій, викликаного військовою агресією РФ та безпековою ситуацією;
- посилення національно-патріотичного виховання, національної самоідентичності;
- просвіта з питань особистої безпеки;
- психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Мова навчання – українська.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», в закладі освіти основними формами здобуття освіти є інституційна: очна (денна), індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Також залежно від безпекової ситуації та відповідно до рішень Ради оборони освітній процес організується:

- в очній формі зі змішаним режимом навчання (що поєднує очний та дистанційний режим в різних формах в залежності від потреб учнівства, безпекової ситуації та наявних умов);
- з використанням дистанційних технологій, що передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій (шляхом застосування синхронного й асинхронного режимів).

Освітній процес заочною формою зі змішаним режимом або з використанням технологій дистанційного навчання організовується відповідно до Положень, які схвалюються рішенням педагогічної ради та затверджується наказом директора.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Навчальні заняття для учнів 1-9 класів організовуються за семестровою системою.

Навчання організоване в одну зміну, тривалість навчального тижня - 5 днів.

В умовах навчання заочною формою зі змішаним режимом навчання освітній процес може бути організовано позмінно, враховуючи гнучкий режим роботи.

Освітня програма Запорізької гімназії №41 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для

досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової і базової середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів за освітніми галузями;
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітня програма Запорізької гімназії № 41 розроблена на 2 роки (2025 – 2027 р.), що створює умови для впровадження Державного стандарту Нової української школи на етапі базової загальної середньої освіти.

Освітня програма схвалюється педагогічною радою та затверджується його керівником.

Відповідно до п.6 статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі визначеного в освітній програмі навчального плану педагогічна рада складає, а керівник затверджує річний навчальний план (один або декілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркового (за вибором учнів) освітніх компонентів, зокрема навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів та кількість годин на тиждень. Навчальний план на 2025/2026 н.р. представлено у додатках.

Навчальний план закладу освіти оновлюватиметься щорічно. По мірі включення в освітній процес нових програм і підручників вноситимуться корективи до переліку навчальних програм.

2.Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Освітня програма для початкового рівня гімназії передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової загальної середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової загальної середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено переїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою із урахуванням рекомендацій МОН (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобула освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти, учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-9 класів визначено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України № 743 від 2022 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», №743-22 від 2022 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»; № 235 від 19.02.2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120), № 405 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти 11 ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 13.09.2021 №983).

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2025/2026 навчальний рік становить:

- ☐ для учнів 1 -х класів закладу освіти складає 805 годин/навчальний рік;

- ☐ для учнів 2-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 3-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 4-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 6-х класів - 1190 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік;
- ☐ для учнів 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-х-4-х класів (додатки 1-4), для 5-8-х (додатки 5-8), 9 класу (додаток 9).

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі організовується за такими циклами:

- ☐ перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- ☐ другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання);
- ☐ перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- ☐ другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання).

Відповідно до Типової освітньої програми, розробленою під керівництвом Савченко О. Я. 1 - 2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 та Типової освітньої програми, розробленою під керівництвом Савченко О. Я. 3 - 4 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22, розподіл навчального навантаження здійснено за навчальними предметами та класами. Детальний розподіл на тиждень окреслено у навчальному плані відповідного класу.

Типовий навчальний план для 1 - 2 класів початкової школи

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		1 клас	2 клас	Разом
I. Інваріантний складник				
Мовно-літературна галузь	Навчання грамоти	7		19
	Українська мова. Читання		7	
	Іноземна мова. Англійська мова.	2	3	
Математична	Математика	4	4	8
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика		1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	4
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	6
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	48

Гранично допустиме тижнєве/річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470
--	--------	--------	---------

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

Типовий навчальний план для 3 - 4 класів початкової школи

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		3 клас	4 клас	Разом
I. Інваріантний складник				
Мовно-літературна галузь	Українська мова	3,5	3,5	20
	Літературне читання	3,5	3,5	
	Іноземна мова. Англійська мова.	3	3	
Математична	Математика	5	5	10
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Мистецька	Мистецтво	2	2	4
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	6
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		26	26	48
Гранично допустиме тижнєве/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

Відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19 лютого 2021 року № 235 {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1120 від 09.08.2024} розподіл навчального навантаження здійснено за навчальними предметами та класами. Детальний розподіл на тиждень окреслено у навчальному плані відповідного класу.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень і рік															
	Навчальне навантаження	5 клас 2022/2023			6 клас 2023/2024			7 клас 2024/2025			8 клас 2025/2026			9 клас 2026/2027		
		мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі	мін	макс	різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3	8	12	4	8	12	4
	на рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105	280	420	140	280	420	140
Математична	на тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	7	3	4	7	3

	на рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70	140	245	105	140	245	105
Природнича	на тиждень	1,5	3	1,5	2	5	3	7	9	2	8	10	2	8	11	3
	на рік	52,5	105	52,5	70	175	105	245	315	70	280	350	70	280	385	105
Соціальна та здоров'язбережувальна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5	2	3	1	2	3	1
	на рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5	70	105	35	70	105	35
Технологічна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Інформатична	на тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	на рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Мистецька	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70	35	70	35	35	70	35
Фізична культура ¹	на тиждень	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
	на рік	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0	105	105	0
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	7,5			9,5			6,5			6,5			6,5		
	на рік	262,5			332,5			227,5			227,5			227,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34			35			36			36		
	на рік	1085			1190			1225			1260			1260		
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28			31			32			33			33		
	на рік	980			1085			1120			1155			1155		

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиці 1). Розподіл навчального навантаження для 9-го класу здійснено за навчальними предметами. Детальний розподіл на тиждень окреслено у навчальному плані відповідного класу.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1

	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3
гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план освітнього закладу дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Навчальний план для 5-8-х класів складений відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 та наказу МОН від 09 серпня 2024 Р. № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчальний план Запорізької гімназії № 41 Запорізької міської ради Запорізької області для 5-7 класів укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, інформатична, технологічна, мистецька, фізична культура; 9 класу – за галузями: Мови і література, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Курси за вибором вводяться до навчального плану з урахуванням інтересів та потреб учнів і спрямовані на поглиблення предметів інваріантної складової, розширення загальнокультурного світогляду дітей.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні Державного стандарту. Варіативна складова враховує додатковий час на окремі предмети, що надає

можливість доповнити державний стандарт з метою надання більш якісної освіти та сформована відповідно з розробленими МОН України методичними рекомендаціями з питань викладання окремих предметів.

У всіх класах здійснено поділ на групи при вивченні окремих предметів відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

У відповідності до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме навантаження не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року №2205. Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

Навчальні плани закладу спрямовані на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану враховано реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі. Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу в закладі на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення та самореалізації, а також формуванню та реалізації життєвих планів учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у Навчальному плані на 2025-2026 н.р. (додаток).

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової середньої освіти, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р №87{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020}, Державному стандарті базової середньої освіти, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898, Державного стандарту базової загальної середньої освіти, затверджену Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

За підсумками початкової середньої освіти (І рівня навчання) за освітньою програмою Запорізької гімназії № 41 відповідно Державного стандарту початкової середньої освіти, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р №87{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020} повинні бути сформовані такі ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- 2) здатність спілкуватися рідною (російською) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми початкової загальної освіти використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

За підсумками базової середньої освіти (II рівня навчання) за освітньою програмою Запорізької гімназії №41 відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898 та «Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 повинні бути сформовані такі ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;
- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:
- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;
- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;
- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації; 3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у

повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини; 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

- 5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:
 - спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;
 - виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;
- 10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і

народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

5. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада закладу освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

У закладі освіти оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17), наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 21.08.2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», наказу МОН «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813 року та інших нормативних документів.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класах підлягають вербальному та формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного

заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути:

- за формою - індивідуальною, груповою, фронтальною;
- за способом виконання - усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), програмованою (з використанням електронних засобів навчання, з дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти).

З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, оцінка визначається як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

У закладі використовується вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання: оцінювальне судження - вербальна оцінка, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату - рівнева оцінка.

Вербальну і рівневу оцінки педагога можуть виражати як усно, так і письмово. Процес навчання та його результати характеризуються доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)». Таким чином оцінка буде допомагати учню/учениці усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання утруднень. Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класах – вербальною або рівневою оцінкою (за вибором закладу та на підставі рішення педагогічної ради).

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно відповідно до алгоритму, зазначеного у методичних рекомендаціях.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводяться тематичні діагностувальні роботи.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності.

Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності та за результатами виконання яких можна отримати об'єктивну інформацію про досягнення групи взаємопов'язаних очікуваних результатів навчання учня на певному етапі опанування програмовим матеріалом. Обсяг завдань у тематичній діагностувальній роботі визначається з урахуванням вікових можливостей учнів виконати завдання протягом 1 навчальної години, а зміст завдань, види

навчальної діяльності добирають з урахуванням специфіки предмета вивчення, готовності учнів виконати завдання для виявлення результату.

Діагностувальні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо), практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів.

Завдання діагностувальних робіт добираються таким чином, щоб результат навчання, який оцінюють на даному етапі навчання, можна було чітко визначити за результатами виконання завдання. Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», а також з курсів за вибором, зазвичай, не проводять.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель може визначати самостійно під час складання календарно-тематичного плану. При цьому пропонуємо враховувати навчальні можливості учнів класу, особливості предмета вивчення/ інтегрованого курсу, блок обов'язкових результатів навчання, сформованість яких має бути зазначена у свідоцтві досягнень, та відповідні навчальні завдання для оцінювання, на які орієнтує методика навчання предмета, а також кількість навчальних годин, виділених на предмет в освітній програмі.

Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оскільки тематична діагностувальна робота може містити завдання різних рівнів реалізації навчальної діяльності, то для формулювання оцінювального судження рекомендуємо характеристику результату навчання співвідносити з орієнтовними рамками оцінювання з урахуванням видів діяльності, водночас рівня результату навчання учня не визначати. До прикладу: списування виконано, у цілому, правильно, однак урахувуй, що одну букву слова не переносять у наступний рядок. Усно учитель може деталізувати характеристику роботи та коротко зорієнтувати учня або визначити разом з ним перспективу подальшої навчальної діяльності. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, та повідомляти учням та їхнім батькам.

Якщо учня не було в школі в день проведення діагностувальної роботи, то після повернення він не пише діагностувальної роботи.

Підсумкове оцінювання

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Рекомендуємо визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти проводиться державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

У свідоцтві досягнень учня надається розгорнута характеристика результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінюванню підлягають результати навчання навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання учнів 5-6 класів і 7-8 класів застосовуються Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно Державного стандарту базової середньої освіти (затверджені наказом МОН від 02.08.2024 р., № 1093). Результати відображатимуться в Свідоцтві досягнень.

Рішенням педагогічної ради (від 30.08.2024 № 2) визначено для здобувачів освіти 5 класу місячний адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та підсумкове оцінювання. Надалі результати навчальних досягнень будуть здійснюватися за 12 – бальною системою, а його результати позначатимуть цифрами від 1 до 12.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні функції оцінювання:

Формувальна - забезпечує відстеження динаміки навчального поступу;

констатувальна - забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання;

діагностувальна - надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень;

коригувальна - надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес;

орієнтувальна - надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток;

мотиваційно-стимулювальна - активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання;

розвивальна - мотивує до рефлексії та самовдосконалення;

прогностична - ставить цілі навчання на майбутнє;

виховна - сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми). За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання.

ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (**поточне**), так і на різних його етапах (**підсумкове**). На педагогічній раді від 29.08.2024 р №6 вирішили здійснювати оцінювання учнів 5 – 7 класів НУШ за наступним принципом:

- **поточне оцінювання** (на підставі різних видів роботи, передбачених Держстандартом, Модельними та Навчальними освітніми програмами;
- **підсумкове тематичне оцінювання** – комплексна підсумкова робота, що відповідає всім вимогам Держстандарту НУШ і передбачена Критеріями оцінювання за освітніми галузями;
- оцінки за семестр виставляти на основі підсумкових робіт (ПР) за однією або декількома групами результатів (ПР ГР1 / ПР ГР2 / ПР ГР3 / ПР ГР4) та за підсумками комплексної підсумкової роботи (КПР ГР 1 / КПР ГР2 / КПР ГР3 / КПР ГР4), завдання якої дають змогу встановити рівень навчальних досягнень за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями. У разі відсутності учня / учениці на уроці в день проведення комплексної підсумкової роботи, оцінки за групами загальних результатів виставляють, ураховуючи поточне оцінювання протягом вивчення окремої теми.
- **тематичне оцінювання** не здійснюється, не використовувати в записях журналів слово «тематична».

Протягом семестру здійснювати поточне (усне і письмове) оцінювання за групами результатів навчання. Кількість і види таких перевірок встановлювати самостійно.

- **семестрове оцінювання** здійснюється на підставі оцінювання груп результатів НУШ;
- **річне оцінювання** здійснюється на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок;
- **групи результатів НУШ** виставляються в кінці семестру.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкт; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);

- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимульовальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня / учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання

початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Мето підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими / очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр вчитель і учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі - Свідоцтво). Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних

предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти.

Запропонована форма Свідоцтва є орієнтовною.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Для фіксування результатів спостереження вчителі – предметники ведуть щоденники спостережень.

«Характеристика результатів навчання». Заповнення цієї частини Свідоцтва здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів / інтегрованих курсів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу освіти.

6. Перелік варіантів типових навчальних планів, програм та модельних навчальних програм

Освітня програма початкової середньої освіти окреслює організацію єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структури першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Освітню програму для початкового рівня укладено за наступними освітніми галузями:

- Мовно-літературна галузь через предмети українська мова та література, англійська мова.
- Математична галузь через предмет математика.
- Природнича галузь (громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі) через інтегрований курс «Я досліджую світ».
- Інформатична галузь через предмет інформатика.
- Технологічна галузь через предмет Дизайн і технології.
- Мистецька через предмет «Мистецтво». Фізкультурна галузь через предмет «Фізична культура»

Освітні галузі реалізуються через окремі предмети. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів.

Освітній процес у початковій школі організовується за рахунок навчального часу інваріантної, варіативної складових. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять, запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації.

Змістовне наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до особливостей учнів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення, народних традицій. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

З метою недопущення перевантаження учнів за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів з відповідних предметів, а саме: музики, фізичної культури дозволяється

враховувати результати їх навчання у закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах), участь у позашкільних закладах.

Освітня програма базової середньої освіти (5-8 клас) передбачає адаптаційний цикл (5-6 клас) та цикл базового предметного навчання. Навчальний план містить:

- перелік предметів, інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами, інтегрованими курсами обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, з урахуванням освітніх потреб учнів.

Освітня програма базової середньої освіти (9 класи) окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування та поглиблюють знання з навчальних предметів.

Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Навчальні плани початкової, базової середньої освіти складені відповідно до таких Типових освітніх програм:

- 1-2 класи – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я. 1 - 2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.
- 3-4 класи за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. Я. 1 - 2 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.
- 5-8 класи – за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235.
- 9 клас – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Реалізація змісту освіти в гімназії та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I, II ступенів, затвердженого наказами МОН України від 12.07. 2021 № 795, від 24.07.2023 № 883, від 27.12.2023 № 1575, від 06.09.2023 № 1090, 16.08.2023 № 1001 “Про надання грифа “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України” модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти”.

Перелік модельних навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) (І рівень)

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Ким затверджена
1	Українська мова	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
2	Математика	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
3	Англійська мова	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
4	Я досліджую світ (Інт. курс)	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
5	Мистецтво (Інт. курс)	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
6	Фізична культура	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
7	Інформатика	2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
8	Дизайн і технології (Інт. курс)	1-2	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
9	Українська мова	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
10	Математика	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
11	Англійська мова	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
12	Я досліджую світ (Інт. курс)	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
13	Мистецтво (Інт. курс)	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
14	Фізична культура	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
15	Інформатика	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
16	Дизайн і технології (Інт. курс)	3-4	Типова освітня програма для закладів середньої освіти О.Я. Савченко	затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22

(II рівень)				
№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Ким затверджена
1	Українська мова	5-6	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Пліварчук К.В., Попова Т.Д.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
2	Українська мова	7-8	«Українська мова 7-9 кл.» (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В. та ін.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 р.
3	Українська література	5-6	Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» (авт. Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
4	Українська література	7-8	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 кл.» (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В. та ін.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 р.
5	Зарубіжна література	5-8	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» (авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
6	Англійська мова	5-8	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
7	Математика	5-6	Модельна навчальна програма «Математика 5-6 класи» (авт.Істер О.С.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
8	Алгебра	7-8	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» (авт.Істер О.С.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 року
9	Геометрія	7-8	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» (авт.Істер О.С.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 р.

10	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу 5-6 класи» (інтегрований курс авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
11	Біологія	7-8	Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» (авт. Соболев В.І.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 р.
12	Географія	7-8	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
13	Фізика	7-8	Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи» (авт. Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитек О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В., Шевців В. Ф.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 р.
14	Хімія	7-8	Модельна навчальна програма «Хімія 7-9 клас» (авт. Григорович О. В.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)
15	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи» (інтегрований курс, авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
16	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	7-8	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс, авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 року
17	підприємництво і фінансова грамотність	8	Модельна навчальна програма «Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» (авт. Беспалко І. В., Войтицька Л. В., Тригуб О. В., Ролік В. А.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2023 року № 1449)
18	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	5-6	Модельна навчальна програм «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи» (інтегрований курс авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
19	Громадянська освіта	6-8	Модельна навчальна програма Громадянська освіта. 6-9 класи (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768)

20	Історія України	7-8	«Історія України 7-9 клас» (авт. Пометун О.І., Ремех Т.О та ін.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
21	Всесвітня історія	7-8	«Всесвітня історія 7-9 клас» (авт. Пометун О.І., Ремех Т.О та ін.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
22	Технології	5-6	«Технології. 5-6 класи» (авт. Кільдеров Д.Е., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
23	Технології	7-8	Модельна навчальна програма «Технології 7-9 класи» (авт. Ходзиряцька І. Горобець О.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001)
24	Фізична культура	5-6	«Фізична культура. 5-6 класи» (авт. Педан О.С., Коломєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898)
25	Фізична культура	7-8	«Фізична культура. 7-9 класи» (авт. Баженов Є. В., Коломєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., інші)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 року
26	Інформатика	5-6	«Інформатика. 5-6 класи» (авт. Морзе Н.В., Барна О.В.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
27	Інформатика	7-8	«Інформатика. 7–9 класи» (авт. Пасічник О. В., Козак Л. З., Ворожбит А. В.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
28	Інтегрований курс «Мистецтво»	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (авт. Л.М. Масол, О.В. Просіна)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
29	Інтегрований курс «Мистецтво»	7-8	«Мистецтво. 7-9 класи» (Гайдамака О., Лемешева Н.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України № 883 від 24.07.2023 року

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Ким затверджена
30	Українська мова	9	Українська мова. 5–9 класи	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
31	Українська література	9	Українська література. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Англійська мова		Іноземні мови. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Зарубіжна література		Зарубіжна література. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Історія України		Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Всесвітня історія		Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Правознавство		Правознавство. 9 клас.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Алгебра		Алгебра 7–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Геометрія		Геометрія 7–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

	Біологія		Біологія. 6–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Географія		Географія. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Фізика		Фізика. 7–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Хімія		Хімія. 7–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Трудове навчання		Трудове навчання. 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Інформатика		Інформатика 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Основи здоров'я		Основи здоров'я . 5–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
	Фізична культура		Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5–9 класи» (авт. М.В.Тимчик, Є.Ю. Алексеїчук та інші) ,	Затверджена наказом МОН від 03.08.2022 № 698
	Мистецтво		Мистецтво. 8–9 класи.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти розробив навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуватимуться педагогічною радою закладу освіти.

7.Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Основними формами здобуття освіти є: інституційна (очна (денна), очна з використанням технологій дистанційного навчання), індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. При організації освітнього процесу в період військового стану враховується безпекова ситуація, наявність укриття та інші чинники.

За необхідності (в умовах воєнного стану, НС, блекауту та інші обставини) освітній процес може відбуватися з використанням дистанційних технологій та у змішаному режимі із застосуванням сучасних засобів комунікації та освітніх інструментів.

За потреби в гімназії може бути організована індивідуальна форма здобуття освіти :

- Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

- Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

- Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Під час організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій здобувачі освіти послідовно опановують навчальний матеріал під керівництвом вчителів. Здобувачі освіти беруть участь у заняттях синхронної та асинхронної взаємодії.

За умови організації освітнього процесу за очною формою навчання з використанням технологій дистанційного навчання (далі – дистанційне навчання) заклад освіти керується Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, яке затверджено наказом МОН України від 08.09.2020 №1115 та Положенням про дистанційну форму здобуття базової загальної середньої освіти здобувачами освіти Запорізької гімназії № 41 Запорізької міської ради ([polozhennya-pro-dystancyne-navchannya.pdf](#)), яке визначає основні засади організації та запровадження дистанційної форми здобуття базової середньої освіти, а також використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами.

Освітній процес з використанням дистанційних технологій відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі платформи Google Classroom, проведення синхронних занять відбувається через GooqlMeet; розміщення заздалегідь записаних відеуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ; розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram тощо); використання національної електронної

платформи «Всеукраїнська школа онлайн», на якій розміщено уроки з усіх шкільних предметів для учнів 5-9 класів; Міністерства культури та інформаційної політики; спілкування в телефонному режимі; листування через електронну пошту тощо.

В умовах навчання заочною формою зі змішаним режимом навчання освітній процес може бути організовано позмінно, враховуючи гнучкий режим роботи.

Змінність та ротаційний порядок роботи Запорізької гімназії № 41, в умовах навчання за змішаним режимом

1. Початок роботи закладу – 07.30
2. Початок першого уроку I зміни та дистанційних уроків – 08.00
3. Початок першого уроку II зміни – 12.00
4. Заочною формою зі змішаним режимом навчання школа працює 5 днів на тиждень.
5. За дистанційною формою в синхронному режимі – понеділок - п'ятниця 6-Б, 8-Б класи.
6. Діти, які навчаються виключно дистанційно, з'єднуються з класом за посиланням на дистанційній платформі Google Meet.

Розклад дзвінків

1. Розклад дзвінків заочною формою зі змішаним режимом навчання

Урок	1 класи	2-4 класи	5-9 класи
I зміна			
1	08.00 – 08.35 15 хвл.	08.00 – 08.40 10 хвл.	
2	08.50 – 09.25 20 хвл.	08.50 – 09.30 15 хвл.	
3	09.45 – 10.20 20 хвл.	09.45 – 10.25 15 хвл.	
4	10.40 – 11.15	10.40 - 11.20	
II зміна			
4			12.00 – 12.40 10 хвл
5			12.50 – 13.30 10 хвл
6			13.40 – 14.20 10 хвл
7			14.30 – 15.10 10 хвл
8			15.20 – 16.00

2. Розклад дзвінків при дистанційному навчанні.

1. 08.00 – 08.40 15 хвл.
2. 08.55 – 09.35 15 хвл.
3. 09.50 – 10.30 10 хвл.
4. 10.40 - 11.20 40 хвл.
5. 12.00 – 12.40 10 хвл.
6. 12.50 – 13.30 15 хвл.
7. 13.45 – 14.25 5 хвл.
8. 14.30 – 15.10 5 хвл.
9. 15.15 – 15.55

3. При проведенні дистанційних уроків в синхронному режимі тривалість навчальної діяльності з ТЗН упродовж навчального заняття повинна бути: для учнів

- 1 класів - не більше 10 хвилин;
- для учнів 2 - 4 класів - не більше 15 хвилин;
- для учнів 5 - 7 класів - не більше 20 хвилин;
- для учнів 8 - 9 класів - 20 - 25 хвилин.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; нестандартний урок тощо. Вибір форм організації навчання залежить від конкретних цілей навчального заняття, навчальних можливостей учнів, способів керівництва вчителем пізнавальною діяльністю учнів. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, семінари, вистави, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемні уроки, відеоуроки, ігрові уроки тощо. Практикується інтеграція основ медіаграмотності, елементів вправ на формування критичного мислення, вміння аналізувати, виокремлювати, працювати з інформацією в освітньому процесі.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Семінар як форма уроку об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заклучна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Практикується використання проєктної діяльності, проведення Інженерних тижнів, медіаграмотних уроків тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Впроваджуються інтерактивні

форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

8. Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі

Враховуючи, що метою освітньої діяльності в цілому є формування компетентностей учнів, якість освіти слід розуміти як комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективне формування компетентності та професійної свідомості.

Відповідно, в комплексі характеристик «якість освіти» можна виділити три групи характеристик:

- характеристики якості умов, створених для досягнення мети освіти;
- характеристики якості освітнього процесу, спрямованого на досягнення мети освіти; --
- характеристики якості результату освіти.

Якість умов для досягнення мети освіти можна охарактеризувати через наступні характеристики:

- якість кадрового забезпечення реалізації освітньої програми;
- якість науково-методичної бази освітнього процесу;
- відповідність матеріально-технічної бази реалізації освітньої програми її цілям.

Якість освітнього процесу в гімназії доцільно визначати через наступні характеристики:

- відповідність змісту освіти вимогам чинних Державного стандарту освіти та навчальних програм;
- відповідність освітніх технологій, які застосовуються в освітньому процесі, його цілям;
- якість організації освітнього процесу та управління ним;
- дотримання медико-санітарних вимог до організації освітнього процесу; Якість результату освіти можна визначати через такі характеристики:
- сформованість ключових компетенцій відповідно до року навчання, ступеня освіти;
- готовність учнів до усвідомленого, з урахуванням власних індивідуальних здібностей та особливостей, вибору подальшого напрямку професійного становлення в системі закладів вищої освіти.

Основним інструментом системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Запорізької гімназії № 41 є моніторинг якості освіти.

Інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

1. *Кадрове забезпечення освітньої діяльності:* педагоги школи, практичний психолог, соціальний педагог, керівники гуртків, педагог-організатор, асистент вчителя (за потребою).

Педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, мають відповідну освіту та кваліфікацію відповідно до спеціальності.

2. *Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності* в Запорізькій гімназії №41 забезпечено наявністю:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- фахових періодичних видань;
- методичних посібників для вчителів;
- методичних матеріалів для проведення уроків тощо.

3. *Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності* включає навчальні кабінети для учнів школи з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Матеріально – технічна база закладу дозволяє в повному обсязі виконувати вимоги програм поглибленого вивчення предметів навчального плану. Функціонують обладнані мультимедійними комплексами кабінети фізики, математики, інформатики, англійської мови, біології, кабінети початкових класів, 2 кабінети інформатики, наявні інші навчальні кабінети з предметів навчального плану.

В кабінетах історії, географії, української мови та літератури, зарубіжної літератури, англійської мови, хімії, біології є комп'ютери з доступом до Internet через високошвидкісний канал, забезпечено доступ до мережі Internet за технологією WiFi. До послуг учнів бібліотека з великим фондом підручників та навчальної літератури. Облаштовано тимчасове укриття, в якому проводиться освітній процес під час воєнного стану. Облаштовані ресурсна кімната і кімната відпочинку для учнів з особливими освітніми потребами.

Соціально-побутова інфраструктура передбачає наявність у закладі медичного пункту, харчоблоку, актової зали, спортивної зали, спортивного майданчику.

4. *Якість проведення навчальних занять* забезпечується, насамперед:

- 1) впровадженням діяльнісного та інтегрованого підходів до організації освітнього процесу;
- 2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проєктного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;
- 3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;
- 4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

5. *Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).*

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання.

З метою неперервного відстеження результатів навчання, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.